

Montessori Mavo Rotterdam

**Programma van Toetsing en Afsluiting
cohort 2025-2027**

Inhoud

Inleiding en leeswijzer PTA.....	3
Praktische zaken.....	4
Planning 2025-2026.....	5
Afwezig bij School Examen.....	6
Afwezig bij inleveren Praktische Opdracht	6
Herkansingsregeling	6
Soorten School Examens	6
PTA per vak.....	7
Biologie.....	8
PTA CKV	9
Duits.....	10
Economie	11
Engels.....	12
Geschiedenis.....	13
Lichamelijke Opvoeding.....	14
PTA Maatschappijleer.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Natuurkunde	16
Wiskunde	18

Inleiding en leeswijzer PTA

In dit boekje Programma Toetsing en Afsluiting cohort 2025-2027 van de Montessori Mavo Rotterdam, zijn alle onderdelen te vinden die onderdeel zijn van het schoolexamen.

“Leer mij het zelf te doen” is een van de hoofdmotto’s van het Montessorionderwijs. Dat geldt ook voor de voorbereidingen op het eindexamen. Op de MMR worden de leerlingen vanaf de derde klas in kleinere stappen meegenomen naar het Centraal Examen. Concreet betekent dit dat in klas 3 voor alle vakken al kleinere onderdelen als School Examen (SE) afgenomen worden. De weging op het geheel is ook klein. De leerlingen hebben ook meer mogelijkheden om te herkansen. In de vierde klas worden de hoeveelheden stof en de toetstijd omvangrijker, meer conform de eisen die gesteld worden bij het Centraal Examen (CE). Op deze manier weten de examenkandidaten wat van hen verwacht wordt en kunnen zij zich zo geleidelijk voorbereiden op het Centraal Examen.

De opbouw van de School Examens is voor een groot deel in lijn van de eisen van het Centraal Examen. Toch zijn er ook bij elk vak opdrachten die andere vaardigheden toetsen, die evenzo belangrijk zijn om te beheersen. Hier is het Montessorikarakter van de school in te herkennen. Deze opdrachten worden doorgaans gemarkeerd als praktische opdrachten.

De leerlingen ontvangen op de diploma-uitreiking uiteraard hun diploma met bijbehorende cijferlijst. Daarnaast krijgen zij ook het Montessori Certificaat. Op dit Certificaat staat vermeld wat de leerling nog meer heeft geleerd, maar wat niet in cijfers is uit te drukken. Op deze manier komt de brede ontwikkeling van de leerling tot zijn recht.

In dit document is de focus op het examendeel. Hier is in te vinden waar de leerlingen per vak aan moeten voldoen. Ook is er een korte toelichting geschreven voor extra duiding in het hoofdstuk Praktische zaken. Het examenreglement is een apart document, daarin staat de regelgeving rondom het examen vermeld. Ook de uitslagbepaling is hier te vinden.

Florence Weytingh

Locatiedirecteur Montessori Mavo Rotterdam

Praktische zaken

Handelingsdelen

Er zijn vakken die als handelingsdeel worden afgerond. Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV), lichamelijke opvoeding (LO) en het profielwerkstuk (PWS) zijn vakken die met een voldoende afgerond moeten worden om deel te mogen nemen aan het Centraal Eindexamen.

Status van maatschappijleer

Het vak maatschappijleer kent alleen een schoolexamen en wordt gegeven in klas 4. Het cijfer voor maatschappijleer is wel een volwaardig cijfer op de eindlijst en mag gebruikt worden als compensatie cijfer op de eindlijst.

Opbouw weging SE-toetsen

Het PTA is voor de meeste vakken tweejarig. Dat wil zeggen dat voor veel vakken in klas 3 en klas 4 schoolexamens worden gemaakt. Voor deze vakken geldt dat 25% van het SE-cijfer gehaald wordt in het derde jaar en de overige 75% van het SE-cijfer wordt gehaald in het vierde jaar. De SE-cijfers tellen voor 50% mee in het totale eindcijfer van het eindexamen. De andere 50% van het eindcijfer wordt bepaald door de resultaten behaald bij het Centraal Examen.

SE klas 3	25%	
SE klas 4	75%	
Uitslagbepaling	SE 50%	CE 50 %

Naast de PTA-toetsen worden er in klas 3 ook voortgangstoetsen afgenomen, die enkel meetellen voor de overgang naar klas 4. Het examenreglement is dus niet van toepassing. Alle schoolexamens die in klas 3 worden afgenomen hebben ook een gewicht dat meetelt voor de bevordering naar klas 4.

Planning 2025-2026

Er zijn vier toetsweken waarin School Examens (SE-week) worden afgenomen.
Klas 3 neemt deel aan SE-week 2 en 4, klas 4 neemt deel aan SE-week 1,2 en 3.

Wat?	Wanneer?
SE week 1 (klas 4)	Week 47, 17 t/m 21 november
Inhaal SE	24 november
Herkansing SE week 1(klas 4)	9 december
Deadline inleveren profielwerkstuk	14 januari
SE-week 2 (klas 3+ 4)	Week 5, 26 t/m 30 januari
Inhaal SE	3 februari
Herkansing SE week 2 (klas 3+ 4)	11 februari
Presentaties profielwerkstuk	26 februari
SE-week 3 (klas 4)	Week 13 en 14, 23 maart t/m 3 april
Herkansing SE 3 (klas 4)	10 april/13 april
Controleren SE-cijfers klas 4	16 april
Centraal Examen (eerste tijdvak) (klas 4)	8 – 22 mei
Centraal Examen (tweede tijdvak) (klas 4)	16 – 23 juni
SE-week 4 (klas 3)	Week 27, 29 juni t/m 3 juli
Inhaal SE	6 juli
Herkansing SE 4 (klas 3)	8 juli

Afwezig bij School Examen

Wanneer een leerling ziek is op de dag dat een Schoolexamen wordt afgenomen, moet de leerling **voor** 9:00 uur 's morgens door een ouder/verzorger worden afgemeld bij de administratie. *Indien een leerling meer dan één School Examen zal gaan missen, wordt er nog dezelfde dag contact opgenomen door een lid van de examencommissie om een plan van aanpak te bespreken.*

Wanneer een leerling slechts één School Examen mist, wordt er in de loop van de week contact opgenomen en wordt het werk ingehaald op de geplande inhaaldag. Een School Examen dat ongeoorloofd wordt gemist, moet worden ingehaald, maar dit gaat ten koste van een herkansing.

Afwezig bij inleveren Praktische Opdracht

Wanneer een leerling afwezig is bij het inleveren van een fysieke Praktische Opdracht, levert de leerling per mail foto's van het gemaakte werk in bij de vakdocent. Als er geen foto's worden ingeleverd, krijgt de leerling bij het corrigeren van het werk, niet het maximaal aantal punten voor het halen van de deadline.

Herkansingsregeling

In het derde jaar, heeft elke leerling recht op twee herkansingen per periode. Deze mogen worden ingezet voor een School Examen of een Praktische Opdracht.

In het vierde jaar, heeft elke leerling recht op één herkansing per periode. Deze herkansing kan naar keuze van de leerling worden ingezet, voor een SE of praktische opdracht. Een praktische opdracht die wordt herkanst wordt ingeleverd op het moment dat de herkansingen van schriftelijke toetsen worden afgenomen.

Soorten School Examens

Er zijn meerdere vormen van School Examens:

- SE = Schriftelijke toets
- PO= Praktische Opdracht, dit kan zijn een onderzoeksopdracht met verslag, een werkstuk of iets anders praktisch
- Mondeling = een gesproken opdracht. Dit kan een mondelinge overhoring zijn, maar ook een opname van bijv. een betoog
- Dossier of portfolio= een samengesteld geheel van opdrachten en verslagen
- Presentatie= een mondelinge toelichting (met beeld) op gemaakt werk of een onderzoek dat is gedaan.

PTA per vak

Montessori Mavo Rotterdam

Vak		Biologie				Leerweg: VMBO TL				Leerjaar: 3	
Periode	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing					
		onderwerp/inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	Weging V	
1.1	42	Gedragsonderzoek	K2, K3, K7, V2, V3, V4	Praktische opdracht	3 weken	Alleen verslag			1	3	
2.1	SE-week 2	Ordering & ecologie	K4, K5, K6, K7	Schriftelijk	60 min	X			2	3	
3.1	SE-week 4	Erfelijkheid, voortplanting en evolutie	K6, K11, K12, K13	Schriftelijk	90 min	X			2	3	

Vak		Biologie				Leerweg: VMBO TL				Leerjaar: 4	
Periode	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing					
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE		
1.1	SE-week 1	Bloed, afweer en bescherming	K9, K10, V1	Schriftelijk	90	X			2		
2.1	SE-week 2	Stevigheid en beweging, zintuigen, ademhaling en voeding (het menselijk lichaam)	K8, K9, K11	Schriftelijk	120 min	X			2		
3.1		Deadline PSE-intro fauna	K2, K3, K7, V2, V3, V4	Praktische opdracht	April	Alleen verslag			1		
3.2	SE-week 3	Ordering, ecologie, mens en milieu, erfelijkheid, voortplanting, evolutie, bloed, afweer, bescherming, stevigheid en beweging, zintuigen, regeling, ademhaling, voeding	K1 t/m 13 V1 t/m V4	Schriftelijk	120 min	X			2		

PTA CKV

Vak		CKV	Leerweg: VMBO TL			Leerjaar: 3		
Periode:	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing		
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Tussendoelen	Vorm	Duur	ja	nee	Weging
1.1		Wat eten we vandaag? CKV-activiteit 1: Fotografie	KV/K/2-3-4	Foto CKV-portfolio		x		O/V/G
2.1		Big History - Huis van de toekomst CKV-activiteit 2: Architectuur	KV/K/2-3-4	Maquette CKV-portfolio		x		O/V/G
2.2		Herdenken: CKV-activiteit 3: Beeldend	KV/K/2-3-4	CKV-portfolio		x		O/V/G
3.1		CKV-activiteit 5: eigen keuze	KV/K2 2-3-4	CKV-portfolio		x		O/V/G
3.2		Inleveren CKV-portfolio	KV/K/1-2-3-4	CKV-portfolio		x		O/V/G
3.3		Gallery presentatie CKV	KV/K/1-2-3-4	Presenteren eigen kunstvorm		x		O/V/G

Het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming is een handelingsdeel. Dit betekent dat het vak voldoende afgesloten moet worden.

De CKV-activiteiten die zijn afgesloten, zijn niet te herkansen. Bij het CKV-portfolio is alleen de conclusie/verwerking herkansbaar.

Montessori Mavo Rotterdam

Vak: Duits		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 3		
Periode:	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwer/ inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	Weging V
2.2	SE-week 2	SE Leesvaardigheid	K1, K2, K3, K4, V1, V4, V5	Schriftelijk	90 min	X			1	3
3.1		Boekverslag SE PO	K1, K2, K5, V1, V3, V4, V5, V6, V7	Schriftelijk		X			1	2
3.3	SE-week 4	SE Spreekvaardigheid	K2, K3, K6, V3, V4	Mondeling	15 min	X			1	3

Vak: Duits		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 4		
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	
1	SE-week 1	Schrijfvaardigheid (persoonlijke brief)	K1, K2, K3, K7, V4	Schriftelijk	90 min	X			1	
2	SE-week 2	Leesvaardigheid	K1, K2, K3, K4, V1, V4, V5	Schriftelijk	120 min	X			1	
3	SE-week 3	Kijk-luistervaardigheid	K2, K3, K5, K7	Schriftelijk	60 min	X			1	

Montessori Mavo Rotterdam

Vak		Economie							Leerweg: VMBO TL		Leerjaar: 3 2025-2026	
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing						
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee			Weging SE	Weging V	
2.2	SE-week 2	H1: Hoe welvarend ben jij? H3: De bank en jouw geld H5: Is er werk voor jou?	K/4A, 4B, 5, 8 V/1/	Schriftelijk	90 min	X				1	1	
3.2	SE-week 4	H6: Productie en Markt H7: Wie heeft het voor het zeggen? (Overheid en bestuur) H8: Over de grens (Internationale ontwikkelingen)	K/4B, 5A,6, 7 V1	Schriftelijk	90 min	X				1	1	

Vak:		Economie							Leerweg: VMBO TL		Leerjaar: 4	
Periode	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing						
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee			Weging SE		
1.1	SE-week 1	Hoofdstuk 1 Verdien je genoeg Hoofdstuk 2 Geld moet rollen! Hoofdstuk 3 We gaan voor de winst	EC/K/4A EC/V/1 EC/K/5A	Schriftelijk	90 min	X				1		
2.1	SE-week 2	Hoofdstuk 4 Aan het werk! Hoofdstuk 5 Kan de overheid dat regelen? Hoofdstuk 7 De overheid en ons inkomen Hoofdstuk 6 paragraaf 1	EC/K/6, EC/V/1, EC/K/5a, EC/K/7	Schriftelijk	90 min	X				1		
3.1	SE-week 3	Gehele examen - Alle hoofdstukken	Alle eindtermen	Schriftelijk	120 min	X				1		

Montessori Mavo Rotterdam

Vak		Leerweg: VMBO TL							Leerjaar: 3	
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	Ja	nee		Weging SE	Weging V
2.1	SE-week 2	Leesvaardigheid 1	K4, V1	Schriftelijk	60 min	X			3	3
3.3	SE-week 4	Schrijfvaardigheid	K2, K3, K7, V4	Schriftelijk	60 min	X			3	3

Vak		Leerweg: VMBO TL							Leerjaar: 4	
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	Ja	nee		Weging SE	
1.1		PO	V2, V3, V4, K1, K2, K3, K5	Schrijfpdracht + presentatie	4 * 80 min	X			2	
1.2		Mondeling	K3, K4, K5, V2	Mondeling	15 min	X			3	
1.3	SE-week 1	SE Kijk/Luister	K2, K3, K5, K7, V2	Presentatie	60 min	X			3	
2.2	SE-week 2	Schrijfvaardigheid	K1, K2, K3, K7, V4	Schriftelijk	60 min	X			3	
3.1	SE-week 3	Leesvaardigheid 3	K3, K4, V1	Schriftelijk	120 min	X			3	

Montessori Mavo Rotterdam

Vak		Geschiedenis				Leerweg: VMBO TL				Leerjaar: 3	
Periode	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing					
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE		
2.1	SE- week 2	SE H3 Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland	GS/K/7,10 GS/V/8	Schriftelijk	60 min	X			1		
2.3		PO Jeugdculturen	GS/K/1,2,3,8 GS/V/7,8	Praktische opdracht	160 min	X			2		
3.2	SE- week 4	SE Toets H5 Koude oorlog	GS/K/2,3,9,10 GS/V/9	Schriftelijk	60 min	X			2		

Vak:		Geschiedenis				Leerweg: VMBO TL				Leerjaar: 4	
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing					
		onderwer / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE		
1.1	SE-week 1	SE H1 en H2 + aantekeningen	GS/K/5,10 GS/V/8,9	Schriftelijk	60	x			1		
2.1	SE-week 2	SE H1, H2 en H3 + aantekeningen	GS/K5/7/10 GS/V/9	Schriftelijk	90	x			1		
3.1	½ p2	PO Tweede Wereldoorlog	GS/K/2/3/5/10	Praktische opdracht	200	x			2		
3.2	SE-week 3	SE H1 t/m H5 + aantekeningen	GS/K/2/3/4/9/10 GS/V/1/7/8	Schriftelijk	120	x			2		

Montessori Mavo Rotterdam

Vak: Lichamelijke Opvoeding		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 3		
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	Weging V
1.1		Spel	K 1/2/3/4	Handelingsdeel	240 min	X				1
1.2		Atletiek	K 1/2/3/7	Handelingsdeel	240 min	X				1
2.1		Spel	K 1/2/3/4	Handelingsdeel	240 min	X				1
2.2		Turnen	K 1/2/3/5	Handelingsdeel	240 min	X				1
3.1		Spel	K 1/2/3/4	Handelingsdeel	240 min	X				1
3.2		Trendsport	K 1/2/3/9	Handelingsdeel	240 min	X				1

Vak: Lichamelijke Opvoeding		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 4		
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwerp/ inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	
1.1		Turnen	K 1/2/3/5	Handelingsdeel*	240 min	X			1	
1.2		Spel	K 1/2/3/4	Handelingsdeel*	240 min	X			1	
2.1		Atletiek	K 1/2/3/7	Handelingsdeel*	240 min	X			1	
2.2		Spel	K 1/2/3/4	Handelingsdeel*	240 min	X			1x	
3.1		Zelfverdediging	K 1/2/3/8	Handelingsdeel*	240 min	X			1x	
3.2		Bewegen & Muziek	K 1/2/3/6	Handelingsdeel*	240 min	X			1x	

Opmerking:
Alle handelingsdelen voor het vak LO moeten voldoende worden afgerond voordat de leerling start aan het eindexamen.

Montessori Mavo Rotterdam

Vak: Maatschappijleer		Leerweg: VMBO TL					Leerjaar 4		
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing			
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE
1.1	Okt	Burgerschap	K1 & K2	Praktische Opdracht	Inleveren	X			1
1.2	Okt/nov	Maatschappelijk vraagstuk Mediawijs	K2 & K3	Praktische Opdracht	Inleveren	X			2
2.1	Week 5	Samenleving	K4, K5 & K7	Schriftelijke Toets	80 min	X			2
3.1	Week 13/14	Politiek	K2 & K6	Schriftelijke toets	80 min	X			2

Montessori Mavo Rotterdam

Vak		Leerweg: VMBO TL								Leerjaar: 3	
Natuurkunde											
Periode	Week	Taakomschrijving	K of V			Herkansing					
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	Weging V	
2.2	SE-week 2	SE Elektrische schakeling en huis installaties	K1, 2, 3, 5, 6. V3, 4.	Schriftelijk	60 min	X			1	3	
3.2		PO Optica	K1, 2, 3, 7 V3, 4.	Praktisch	80 min	X			1	1	
3.3	SE-week 4	Straling en het weer	K1, 2, 3, 11, 12 V3, 4.	Schriftelijk	90 min	X			1	3	

Vak		Natuurkunde		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 4	
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing					
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE		
1.1	SE week 1	Stoffen materialen, verbranden en verwarmen.	K1, 2, 3, 4, 6, 12. V3, 4.	Schriftelijk	90 min	X			3		
2.1	SE week 2	Geluid, kracht beweging, constructie en verkeer.	K1, 2, 3, 8, 9, V1 t/m 4	Schriftelijk	120 min	X			3		
3.1	SE week 3	Elektriciteit en energie CE-stof.	K1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. V1 t/m 4	Schriftelijk	120 min	X			3		

Montessori Mavo Rotterdam

Vak: Nederlands		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 3		
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	Weging V
2.1	SE	Kijken en luisteren	K4	Toets	60 min	x			1	1
3.1	SE	Begrijpend lezen + schrijven: e-mail	K2, K3, K6, K7, V3	Toets	90 min	x			2	2

Vak: Nederlands		Leerweg: VMBO TL						Leerjaar: 4		
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		onderwerp / inhoud	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	
1.1	SE 1	Fictiedossier	K2, K3, K4, K6, K7, K8, V3	Opdracht		x			1	
2.1	SE 2	Argumenteren: schriftelijk betoog + discussie	K2, K3, K5, K6, V2, V3	Opdracht		x			2	
3.1	SE 3	Lees- en schrijfvaardigheid	K2, K3, K6, K7, V3	Schriftelijke toets	120 min	x			2	

Montessori Mavo Rotterdam

Vak	Wiskunde	Leerweg: VMBO TL								Leerjaar: 3
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	
1		Schoolexamen 1 Statistiek	K1, K2, K3, K7, K8 V2, V3	Praktische opdracht	-	X			2	
2	SE-week 2	Schoolexamen 2 H2 – kaart en doorsnede H3 – formules en grafieken H6 – verschillende verbanden	K3, K4, K5, K6	Schriftelijk	60 min	X			2	
3	SE-week 4	Schoolexamen 3 H5 - goniometrie H7 – Oppervlakte en inhoud H10 – Goniometrie	K3, K4, K5, K6	Schriftelijk	90 min	X			2	

Vak	Wiskunde	Leerweg: VMBO TL								Leerjaar: 4
Periode:	Week:	Taakomschrijving	K of V			Herkansing				
		Hoofdstuk en inhoud (onderwerp)	Eindtermen	Vorm	Duur	ja	nee		Weging SE	
1	SE- week 1	Schoolexamen 1 H3 – afstanden en hoeken H4 – Grafieken en vergelijkingen H7 – verbanden	K3, K4, K6	Schriftelijk	90 min	X			2	
2	SE- week 2	Schoolexamen 2 H5 – Rekenen, meten en schatten H6 – Vlakke figuren H8 - Ruimteteetkunde	K3, K5, K6	Schriftelijk	90 min	X			2	
3	SE- week 3	Schoolexamen 3 H3 t/m H8 (Voorbereiden CE)	K1, K2, K3, K4, K5, K6	Schriftelijk	120 min	X			2	